

Informatienota

Datum vergadering : 30 maart 2021
Registratienummer : GZDGWB/143409
IN/043
Portefeuillehouder : Sietske Klein – de Jong
Bijlage(n) : 1
Onderwerp : Nadere uitwerking groenbeleid

Onderwerp

Nadere uitwerking groenbeleidsplan.

Kennisnemen van

In het groenbeleidsplan is een aantal keuzes voorgelegd aan de raad en is hierop besloten. In deze nota informeren wij u op hoofdlijnen hoe de besluiten op de beleidskeuzes in de beheerplannen zijn uitgewerkt.

Inleiding

In het groenbeleidsplan is voor de beleidsthema's (beplantingen, bomen, grassen/hondenterreinen en watergangen) op hoofdlijnen een richting aangeven. De nadere uitwerking van het groenbeleid naar beheeractiviteiten en uitvoering vindt plaats in onderliggende beheerplannen. Het vaststellen van de beheerplannen is een bevoegdheid van het college. De uitwerking van een aantal beleidsthema's vraagt om een verdiepingsslag in de vorm van uitgangspunten en randvoorwaarden. In deze nota informeren wij u over de verdere uitwerking en implementatie hiervan in de beheerplannen en/of in separate projecten. Onder de kop 'kernboodschap' is per thema kort samengevat wat in het groenbeleid is bepaald. Daarna zijn de gevolgen weergegeven met tot slot de nadere uitwerkingen.

Kernboodschap

Hondenvoorzieningen

Samenvatting beleid:

Geen specifiek ondersteunend beleid: afbouwen van de voorzieningen tenzij initiatieven van derden inrichting en beheer overnemen.

Gevolgen:

Terreinen worden beheerd conform regulier groenbeheer (maaien). Zakjes dispensers worden verwijderd, hekwerken rond hondenterreinen worden niet vervangen.

Nadere uitwerking:

Zakjes dispensers worden gevuld zolang de voorraad strekt (tot april/mei). Op de dispensers wordt een sticker aangebracht met een beknopte uitleg over het verwijderen. Daarna worden dispensers verwijderd. De communicatie is onderdeel van het communicatieplan.

Waardevolle bomenkaart en kapvergunningstelsel

Samenvatting beleid:

De waardevolle bomenkaart wordt vastgesteld om daarmee alle waardevolle bomen (zowel gemeentelijk als particulier) te beschermen doordat deze kapvergunning plichtig zijn. De overige bomen zijn kapvergunningvrij. De geharmoniseerde beoordelingscriteria zijn opgenomen in de bijlage van het groenbeleidsplan.

Gevolgen:

Er is behoefte aan één waardevolle bomenkaart voor West Betuwe die vastgesteld wordt door het college. Omdat er nu drie verouderde lijsten op basis van verschillende criteria gehanteerd worden (zie bijlage samengevoegde waardevolle bomenlijst West Betuwe) voldoet deze behoefte aan alle 3 O's (onuitstelbaar, onvermijdelijk en onvoorzien). Voor het opstellen en actualiseren van de waardevolle bomenkaart/lijst, worden de kosten (€30.000) in eerste instantie gedekt uit de bestaande budgetten en later, indien nodig, opgevoerd in de perspectiefnota.

Nadere uitwerking:

Hieraan wordt uitwerking gegeven door de waardevolle bomen die uit de voormalige gemeenten bekend zijn samen te voegen tot één lijst/kaart en na vaststelling door het college van toepassing wordt verklaard. Deze lijst/kaart wordt daarna gepubliceerd waarbij inwoners (eigenaren) opgeroepen/uitgenodigd worden om op basis van de criteria bomen aan te bieden om op de lijst opgenomen te worden. Mutaties worden beoordeeld en verwerkt in een geactualiseerde waardevolle bomenkaart die wordt vastgesteld met ingangsdatum 1 januari 2022. Uitzondering hierop vormen de afwijkende bepalingen op de lijst van voormalig Neerijnen. Daarin staan de volgende afwijkende bepalingen:

- *Alle bomen met een omtrek van > 90 cm op een meter boven maaiveld.*
- *Alle gemeentelijke bomen met een omtrek van > 60 cm op een meter boven maaiveld.*

Door deze twee specifieke bepalingen te laten vervallen ontstaat een duidelijk en geharmoniseerd afwegingskader voor de kapvergunningplicht dat voor heel West Betuwe gelijk is: kapvergunning is alleen nodig voor de bomen die op de geactualiseerde en samengevoegde lijst vermeld staan.

Harmoniseren Bomenonderhoud

Samenvatting beleid:

De helft van het bomenbestand wordt cyclisch onderhouden, de andere helft risico gestuurd. Door dit te harmoniseren is het boombeheer éénduidig en worden de bomen efficiënt onderhouden.

Gevolgen:

Éénduidig en efficiënt boombeheer doordat invulling wordt gegeven aan geharmoniseerd boombeheer. Dit wordt bereikt door alle bomen cyclisch te gaan beheren (voorheen vond in Geldermalsen risico-gestuurd boombeheer plaats). De éénmalige kosten om in deze cyclus te komen voldoen aan alle 3 O's (onuitstelbaar, onvermijdelijk en onvoorzien). De incidentele kosten voor het harmoniseren en cyclisch maken van het boomonderhoud (€ 46.500) worden in eerste instantie gedekt uit de bestaande budgetten en later, indien nodig, opgevoerd in de perspectiefnota.

Nadere uitwerking:

Door een éénmalige inhaalslag worden alle bomen in beheer bij de gemeente West Betuwe op dezelfde wijze cyclisch onderhouden.

Groenstructuurkaart

Bij het raadsbesluit van het Groenbeleidsplan is gekozen om de draaiknoppen als integrale afweging bij de Perspectiefnota mee te nemen. Aangezien de draaiknop niet aan de 3 O's (onuitstelbaar, onvermijdelijk en onvoorzien) voldeed is deze wel aangedragen, maar niet opgenomen.

Gevolgen: geen vastgelegde groenstructuur voor grassen en beplanting (Waardevolle bomen en boomstructuren worden opgenomen de waardevolle bomenkaart).

Nadere uitwerking: geen

Stimuleringsmaatregelen voor derden (Groen voor grijs)

Bij het raadsbesluit van het Groenbeleidsplan is gekozen om de draaiknoppen als integrale afweging bij de Perspectiefnota mee te nemen. Aangezien de draaiknop niet aan de 3 O's (onuitstelbaar, onvermijdelijk en onvoorzien) voldeed is deze wel aangedragen, maar niet opgenomen.

Gevolgen: geen actieve stimulering voor bewoners om verharding te vervangen voor groen.

Nadere uitwerking: geen

Reikwijdte beheerplannen

Samenvatting beleid:

Het groenbeleid omvat alle beplanting, grassen, bomen, watergangen en natuurlijke gebieden die binnen en buiten de bebouwde kom in het beheer zijn van de gemeente. Daarbij is de budgetbehoefte bepaald aan de hand van de beleidskeuzes en het beheersysteem GBI op basis van de Basisregistratie Grootchalige topografie (BGT).

Gevolgen:

Door deze benadering is het groenbeleid in control ten aanzien van areaal, beheersmaatregelen en kosten. Dit is van groot belang omdat er een taakstelling (omvormingen) wordt uitgevoerd om binnen het budget te blijven.

Nadere uitwerking:

Dit houdt in dat alle te beheren objecten van derden die niet in de financiële onderbouwing van het beleidsplan zijn meegenomen niet in de uitwerking van de beheerplannen worden meegenomen. Voorbeelden hiervan zijn te maaien paden op percelen van Staatsbosbeheer en de Zwemplas in Herwijnen (eigendom Staatsbosbeheer) maar ook het Heufferrein in Vuren.

Uitzonderingen hierop kunnen gemaakt worden indien aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- Er ligt een bestuurlijke overeenkomst waarin tenminste zijn geregeld:
 - Beheerafspraken
 - Beheerbudget (structurele en incidentele lasten)
 - Beheerareaal
 - Taken en verantwoordelijkheden
 - Termijnen/looptijd

Communicatieplan

Samenvatting beleid:

“De gemeente West Betuwe heeft een nieuw groenbeleidsplan voor de periode 2021 tot en met 2025. Daarin staan kaders en richtlijnen over hoe we omgaan met openbaar groen. Denk aan grassen, beplanting, bomen en watergangen, maar ook hondenveldjes. In het nieuwe plan is aandacht voor de identiteit van de Betuwe, meer biodiversiteit en duurzaamheid. De gemeente onderhoudt op een sobere en slimme manier, zodat de kosten laag blijven. Zo zorgen we voor een schone, groene en veilige openbare ruimte.”

Deze kernboodschap vormt de basis van het communicatieplan. Dit vullen we aan met uitleg hoe we te werk gaan en welke uitdagingen er zijn. Denk aan bladkorven, onkruidbestrijding en invloeden van het klimaat. De kernboodschap komt terug in de specifieke onderwerpen. Zo ontstaat er een heldere communicatielijijn.

Gevolgen:

De communicatie wordt volgens onderstaande driedeling vorm gegeven:

1. *Stap 1: Algemene communicatie over groenbeleid*
Doel: informeren (op hoofdlijnen): wat betekent dit groenbeleid voor West Betuwe, hoe willen we dat het groen eruit ziet (beeldkwaliteit) en wat kan er van de gemeente verwacht worden?
2. *Stap 2: Communicatie cyclisch onderhoud*
Doel: informeren over het reguliere onderhoud waarbij we uitleg geven hoe we het kwaliteitsbeeld in stand houden maar ook concrete projecten met een link naar het groenbeleid. Denk aan: bladkorven, aanpak eikenprocessierups en onkruidbestrijding.
3. *Stap 3: (Participatie)traject rondom omvormingen*
Doel: participeren, meedenken, -praten en eventueel meebeslissen over specifieke projecten. Participatie richt zich op de inrichting van het groen en op het actief deelnemen aan groenonderhoud (Groen doen).

Nadere uitwerking:

De bovenstaande 3-deling wordt nader uitgewerkt aan de hand van bijgevoegd communicatieplan.

Prioritering vervangingsbudgetten

Samenvatting beleid:

In het groenbeleidsplan zijn vervangingsbudgetten opgenomen voor het cyclisch en planmatig kunnen vervangen van groen. De vervangingsbehoefte ontstaat door onder andere slijtage/gebruik, einde levensduur, gebiedsontwikkelingen, reconstructies, ziekten/plagen, (overmatige) overlast etc. Ook zijn er vervangingen noodzakelijk bij de essen (essentaksterfte) en bij populierenlanen waar de het einde van de levenscyclus is bereikt en/of waar overmatig veel takbreuk optreedt met veiligheidsrisico's.

Bij de vaststelling van het groenbeleid zijn de volgende vervangingsbudgetten toegekend:

Cyclische vervanging	Vervangingsbehoefte	Bezuiniging	Beschikbaar
Bepanting en grassen	€ 300.000 (s)	€ 210.000 (s)	€ 90.000 (s)
Bomen	€ 308.000 (s)	€ 215.600 (s)	€ 92.400 (s)
Zieke essen en risicovolle populieren	€ 1.845.000 (i)	70 % over 5 jaar te verdelen	€ 210.000 (2021) € 150.000 (2022) € 90.000 (2023) € 73.500 (2024) € 30.000 (2025)
Totaal	€ 2.485.000	€ 1.769.500	€ 735.900

Gevolgen:

Door de opgelegde bezuiniging moeten er keuzes gemaakt worden en prioriteiten worden gesteld.

Nadere uitwerking:

Er staan de komende jaren veel wegconstructies en rioolrenovaties op de planning. Daarbij is de vervanging van groenvoorzieningen meestal onvermijdelijk en daardoor onuitstelbaar. Daarom worden de beschikbare vervangingsbudgetten in eerste instantie op deze activiteiten ingezet. Bij vervangingen van de essen en populieren wordt de prioriteit gegeven aan de bomen met de hoogste veiligheidsrisico's in relatie tot de standplaats.

Consequenties

Zie subtitel onder kernboodschap.

Financiën

De nadere uitwerkingen passen binnen de kaders van het groenbeleidsplan en hebben daarom geen financiële consequenties. Alleen voor het opstellen van de waardevolle bomenkaart (€ 30.000) en de inhaalslag naar cyclisch bomenbeheer (€ 46.500) is aanvullend budget nodig. Deze kosten worden in eerste instantie gedekt uit de bestaande budgetten en later, indien nodig, opgevoerd in de perspectiefnota.

Communicatie

Zie communicatieplan.

\

30 maart 2021

Kenmerk GZDGWB/143409

Pagina 6 van 7

Vervolg

Evaluatie vindt plaats op beheerplanniveau en bij de P&C cyclus.

Bijlage(n)

Geen

Suggestie ter afhandeling

Voor kennisgeving aannemen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe,

de secretaris,
Karen Coesmans

de burgemeester,
Servaas Stoop

Bijlage 1:

Geharmoniseerde beoordelingscriteria waardevolle bomen

Om een boom op te nemen op de waardevolle bomenlijst moet deze voldoen aan onderstaande vier hoofdcriteria, en minimaal één van de onderstaande sub criteria.

Hoofdcriteria:

1. Bomen met een stamdiameter van minimaal 40-50 cm;
2. Bomen zijnde van een duurzame soort (esdoorn, beuk, eik, kastanje, linde, noot, es etc.);
3. Goede vitaliteit, levensduur nog minimaal 10 jaar;
4. Boom is voor minimaal 50% van de kroon zichtbaar vanaf de openbare weg.

Sub criteria:

- Cultuurhistorische waarde
- Omvang, leeftijd of aantal
- Landschappelijke waarde
- Ecologische waarde
- Cultuurhistorische betekenis (Dorps-/stadsbeeld, herdenkingsboom, markeringsboom, etc.)
- Dendrologische waarde
- Registratie Bomenstichting
- Bomen waarvoor in het verleden kapvergunning is geweigerd.

Bomen die onderdeel uitmaken van een groen- of boomstructuur behoren ook tot de beschermde bomen. Deze worden daarom niet afzonderlijk op de waardevolle bomenlijst gezet.

Toetsingskader

Alle bomen die zijn opgenomen op de waardevolle bomenlijst of onderdeel uitmaken van de groen- en boomstructuur van de gemeente West Betuwe zijn beschermd. Voor de kap van deze bomen moet een vergunning aangevraagd worden. Een vergunning voor een waardevolle boom of boom uit de boomstructuur wordt geweigerd behalve als:

- De aantoonbare schade oplevert waardoor de boom niet te handhaven is. Dit moet onderbouwd worden met een deskundigenrapport.
- Een groot maatschappelijk belang aanwezig is waarvoor de boom moet wijken. Groot maatschappelijk belang wordt bepaald door college van B&W of gemeenteraad.
- De boom zich in een aangewezen boomstructuur bevindt en de boom gekapt wordt om de boomstructuur te vervangen of een reguliere verjonging moet plaatsvinden (dunnen of wijker/blijver principe)